

Прочети внимателно текста

Шибил, страшният хайдутин, когото търсеха под дърво и камък, слизаше от планината... Той бързаше и мислеше си как преди месец-два, от високите върхари на Сините камъни, където между гнездата на орлите беше и неговото хайдушко гнездо, той видя, че долу по пътя идат жени. Не беше в хайдушките правила да се задяват жени, нито имаше място за жени в сърцето на хайдутина. Но Шибил беше погазил много закони и не знаеше вече, нито искаше да знае кое е грях и кое не. И той стана... Хайдутите тръгнаха след него, засмяха се и зъбите им лъснаха като на гладни вълци.

Слязоха долу, минаха през гората, която още не беше се развила, и излязоха на пътя. Жените се показаха на завоя и щом ги видяха, спряха се като втрещени; после се втурнаха, едни надолу, други нагоре, но краката им се подкосяха и те само лъкатушеха на едно място, като ударени птици. Хайдутите дори не ги и погледнаха. Тяхното внимание беше другаде: една жена стоеше още на пътя, млада, хубава. И как беше пременена! Синя джанфезена рокля, елече от ален атлаз, пъстра престилка, сребърни пафти. А на шията и тежки наниз, ред едри алтъни, ред рубета и махмудии. Къде беше тръгнала тъй натруфена, на сватба ли? Луд ли беше тоя баща, който беше я пуснал сама из тия планини?

Шибил пристъпи по-напред, момата го гледаше спокойно и право в очите.

– Брей! – извика тя и крехкият и глас странно прозвуча сред плача на жените. – Да си вървите по работата! Не ви ли е срам, какво искате от едни жени!

При тия думи хайдутите, които не снемаха очи от алтъните на шията ѝ, се спуснаха към нея и отдалеч протегнаха жилестите си ръце. Шибил махна с ръка и ги спря. После се обърна, изправи се на целия си ръст и отвисоко измери с очи момата. Какво бяло лице! И тънка в кръста, а полите и широки, като на кукла. И какъв кураж!

– Та ти си Великокехайовото момиче – говореше Шибил. – Рада се казваш. Че как те е пуснал баща ти? И пременена, с алтъни, с тия върви махмудии... Аз ще ги взема!

– Бре, ще ги вземеш! Я да ми дадеш още, че ми са малко! Я виж – извика тя, как ти се скъсал ръкава. Чакай, аз ще го зашия! /.../

Те поприказваха още, после жените си тръгнаха и Шибил ги придружи чак дотам, дето се свършваше гората и започваше полето.

По Йордан Йовков

Джанфезена - вид тъкан за женско облекло.

Пафти – украсени метални токи за закопчаване на колан като част от национално облекло.

№	Тестови задачи	Точки	
		L	L
1.	Отговори с ДА или НЕ (загради с кръгче верния отговор):	L	L
		0	0
	A. Събитията стават на върхарите на Сините камъни. ДА/НЕ	1	1
	B. Действието в текста става по време на турското робство. ДА/НЕ	2	2
	C. Шибил и хайдутите пресрещат жените в полето. ДА/НЕ	3	3
	D. Действието става през лятото. ДА/НЕ	4	4
	E. Рада не се страхува от хайдутите и Шибил. ДА/НЕ	5	5
2.	Загради буквата на верния отговор.	L	L
	Към кой тип се отнася текстът?	0	0
	A. повествование и описание;	1	1
	B. повествование и разсъждение;		
	C. описание и повествование;		
	D. повествование		
3.	Към подчертаните в текста думи подбери и запиши по един синоним.	L	L
		0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
4.	Тълкувай смисъла на изреченията и изразите от текста:	L	L
	A. търсеха под дърво и камък	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	L	L
	B. Но Шибил не знаеше вече, нито искаше да знае кое е грях и кое не.	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	C. отвисоко измери с очи момата		
_____			
_____			
5.	Резюмирай с 1-3 изречения: Какви елементи на национален български костюм откриваме в облеклото на Рада?	L	L
		0	0
	_____	1	1
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	L	L
	_____	0	0
_____	1	1	

6.	<p>Открий в текста и запиши по един пример на:</p> <p>Епитет</p> <hr/> <p>Сравнение</p> <hr/> <p>Метафора</p> <hr/>	<p>L 0 1 2 3</p>	<p>L 0 1 2 3</p>
7.	<p>Озаглави текста, като назовеш темата му, и запиши заглавието</p> <hr/> <hr/>	<p>L 0 1 2</p>	<p>L 0 1 2</p>
8.	<p>Формулирай с едно изречение и запиши основната мисъл на текста</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L 0 1 L 0 1 L 0 1</p>	<p>L 0 1 L 0 1 L 0 1</p>
9.	<p>Трансформирай следния текст от изявително в преизказно наклонение:</p> <p>Шибил погледна ръката си, сложена върху пушката: червеното сукно наистина беше се скъсало. Той видя току пред себе си Рада, която прибираше скъсания ръкав.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L 0 1 2 3 4 L 0 1</p>	<p>L 0 1 2 3 4 L 0 1</p>
10.	<p>Употреби и запиши думата <i>хайдутин</i>:</p> <p>1. В съчетание с числителното 2: _____</p> <p>2. В съчетание с думата <i>много</i>: _____</p> <p>3. Вместо точки в следните изречения:</p> <p>Често някой от селяните разказваше, че видял един _____, който му се срещна в гората.</p> <p>Среща с _____, който се криеше в гората, плашеше хората.</p> <p>Една вечер _____ слезе долу в селото от гората.</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5</p>

11.	<p>Характеризирай Шибил с 3-5 изречения, като назовеш и аргументираш 3 негови черти, проявени в текста.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 2	L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 2
12.	<p>Състави и запиши 3 /три/ изречения, като употребиш думата „златен” в различни значения /можеш да промениш формата на думата – род и число.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3 L 0 1	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3 L 0 1
13.	<p>Препиши изречението, като поправиш грешките:</p> <p>Пръв в българската литература Йовков разкрива диалектиката на красотата в която са срещат живота със смърта, щастието със скръбта.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
14.	<p>Прочети изречението и запиши верните твърдения от дадените в скобите:</p> <p>Той бързаше и мислеше си как преди месец-два, от високите върхари на Сините камъни, където между гнездата на орлите беше и неговото хайдушко гнездо, той видя, че долу по пътя идат жени.</p> <p>Това изречение е _____ (сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от _____ (две, три, четири, пет, шест) прости изречения.</p>	L 0 1 L 0 1	L 0 1 L 0 1

15.	<p>Трансформирай и запиши изреченията без да използваш пряка реч: «Не ви ли е срам, какво искате от едни жени? – попита Рада хайдутите.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 L 0 1 L 0 1	L 0 1 L 0 1 L 0 1								
16.	<p>Задраскай от списъка тези заглавия, които не са творби на Йордан Йовков:</p> <p>A. Една българка B. По жицата C. Индже D. Андрешко E. Иде ли?</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3								
17.	<p>От кои произведения на Йордан Йовков са имената на персонажите? Отговори на въпроса, като съединиш със стрелки името със съответното название.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Сали Яшар</td> <td style="width: 50%;">Кошута</td> </tr> <tr> <td>Пауна</td> <td>Песента на колелетата</td> </tr> <tr> <td>Моканина</td> <td>Индже</td> </tr> <tr> <td>Стефан</td> <td>По жицата</td> </tr> </table>	Сали Яшар	Кошута	Пауна	Песента на колелетата	Моканина	Индже	Стефан	По жицата	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
Сали Яшар	Кошута										
Пауна	Песента на колелетата										
Моканина	Индже										
Стефан	По жицата										
18.	<p>Но по-рано от него момата беше се разсмяла с глас и лицето ѝ светна, тя стана по-хубава и сега можеше да се види, че очите ѝ са сини и зъбите бели.</p> <p>Загради верния отговор: В това изречение са употребени следните глаголни времена:</p> <p>A. Бъдеще, минало неопределено, минало несвършено, сегашно. B. Минало предварително, минало свършено, минало несвършено, сегашно. C. Минало предварително, бъдеще, минало несвършено, сегашно. D. Минало предварително, минало несвършено, сегашно, бъдеще.</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4								
19.	<p>В кои творби от българската литература (поезия и проза) се среща образът на хайдутина? Назови три заглавия, като посочиш автора.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3								

